
JEDNOOSOBOWA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Wprowadzenie.

Spółka to co do zasady „związek dwu lub więcej osób założony dla osiągnięcia wspólnego celu, zwykle gospodarczego”¹. Polskie prawo spółek dopuszcza jednak utworzenie jednoosobowych spółek kapitałowych, w których wszystkie udziały albo akcje należą do jednego wspólnika albo akcjonariusza.

O zaletach prowadzenia działalności gospodarczej w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością można by pisać wiele. Na uwadze należy mieć jednak też pewne ograniczenia związane z taką formą działalności, w szczególności ze spółką jednoosobową.

Nie jest dopuszczalne zawiązanie jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przez inną spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. W praktyce najczęściej jednoosobowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością zawiązywane są przez osoby fizyczne, które wcześniej prowadziły swoją działalność jako przedsiębiorcy wpisani w CEIDG.

Słowem wstępu zaznaczyć należy, że zawiązanie jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością możliwe jest zarówno w formie aktu notarialnego jak i on-line, za pomocą wzorca umowy.

Spółka w organizacji.

Pierwszym obostrzeniem dotyczącym spółki jednoosobowej jest zakaz reprezentacji takiej spółki na etapie organizacji, tj. od momentu zawiązania spółki przed notariuszem do momentu jej wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym. Powoduje to, że na etapie oczekiwania na wpis spółki w Krajowym Rejestrze Sądowym dla jej funkcjonowania (np. zawierania umów) konieczne jest ustanowienie pełnomocnika. W praktyce problem ten nie dotyczy spółki jednoosobowej zawiązywanej on-line, dla której czas rejestracji jest stosunkowo krótki.

Oświadczenia wspólnika wobec spółki i umowy pomiędzy wspólnikiem a spółką.

W przypadku spółek jednoosobowych pamiętać należy o obostrzeniach dotyczących formy czynności pomiędzy jedynym wspólnikiem a taką spółką.

W pierwszej kolejności dotyczy to wszelkich oświadczeń woli składanych spółce przez jedynego wspólnika. Oświadczenia te wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Często jedyny wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest również jedynym członkiem zarządu tej spółki. Wszelkie czynności prawne pomiędzy takim wspólnikiem a spółką wymagają formy aktu notarialnego. Dotyczy to wszelkich umów pomiędzy takim wspólnikiem a spółką a więc np. umów o pracę, umów sprzedaży, umów najmu etc. Konieczność sporządzenia umowy w formie aktu notarialnego to uciążliwość związana

z wizytą u notariusza oraz dodatkowe koszty. Ponadto o każdej takiej czynności notariusz zawiadamia sąd rejestrowy poprzez przesłanie odpisu takiej czynności.

Wspólnicy spółek jednoosobowych niekiedy zapominają, że forma aktu notarialnego nie jest przewidziana dla uchwał zgromadzenia wspólników. W tym zakresie obowiązują zasady ogólne, które dla większości rodzajów uchwał nie wymagają formy aktu notarialnego.

Składki na ubezpieczenia społeczne.

Często za założeniem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przemawiają kwestie związane z ubezpieczeniami społecznymi. Wspólnik spółki kapitałowej nie jest traktowany jako osoba podlegająca ubezpieczeniom społecznym. Wyjątek stanowi jednak wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, który zgodnie z ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych traktowany jest jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność. Tym samym wspólnik taki podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym i zdrowotnym.

Rozwiązaniem może być wprowadzenie do spółki drugiego wspólnika (co sprawi, że spółka z ograniczoną odpowiedzialnością przestaje być spółką jednoosobową). Treść przepisów prawa ubezpieczeń społecznych wskazuje, że wystarczy aby drugi wspólnik posiadał choćby jeden udział w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. W praktyce Zakład Ubezpieczeń Społecznych kwestionuje tego typu rozwiązania jako próby obejścia prawa i działań pozorne. Dlatego każdorazowo warto przeanalizować tę kwestię mając na uwadze faktyczną sytuację danej spółki i wspólników w niej uczestniczących.

Podsumowanie.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością – również jednoosobowa – to z pewnością forma prawna warta rozważenia przy prowadzeniu działalności gospodarczej. Każdorazowo ocenić jednak należy czy wymogi związane z taką formą działalności nie spowodują kosztów lub utrudnień formalnych, które przewyższą ewentualne zyski. Dotyczy to każdego rodzaju spółki, w szczególności jednak trzeba mieć to na uwadze przy jednoosobowej spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

radca prawny Mateusz Data

Leszno, dnia 9 maja 2017 r.

ⁱ <http://sjp.pwn.pl/slowniki/spolka.html>.